

BALSAS.

Lietuwiszkas Balsas iszeina 4syk
ant mėnesio

Kasčiuoja ant metu 2 dorėlu, o Auro-
poje 3 dorėlai. Atskiras numeris 5 c.

Už colį apgarsinimu ant metu 10 dorėlu, o wieną sykį garsinant 20 centu už kožną eiturę.

Rėdytojas JONAS SZLUPAS,
SHENANDOAH Pa.

TĒWYNISZKI BALSAS.

VII.

Szibiesos! Druojiaus szcie os!

(Tąsa). Lietuwiai a įgsztesnės apszwaistos, kuriems rodosi pritiktū tikrai suprasti reikalus sawo tautos, reikalus szwiesos prisilaito dewyos: ibi patria, ubi bene; jie tiems tarnauja, kas gali daugiaus užmokėti už tarnawimą; tankiai nekurie isz tokiu musu apszwiestunu tarnauja kitiems stodami ir priesz lietuwystę, prieszais sawo tėwynės reikalus, nės lietuwiai prispausti ir iszliežiami waldytoju nėra tartingi, jie sawo mokintiesiems broilams neturi kuomį taip mokėti kaip moka noprietelai lietuwystės. Mokintiesnis lietuwis retai sawo norais siekia tolaus už norą rinkimo turtu; reikalai jo tautystės, žmonijos ir paties mokšto, garbės — jo garžwos nesunkina, jis nesirupina apie tuos dalykus, nės jais negali turtus dauginti. Darbais dėl augsztinimo mokšto, tėwynės, dėl naudos žmonijos yra galima užsipelnyti garbę ir szłowę wisos žmonijos nenykstančią, kolek bus pati žmonija, bet garbe ir meile žmoniū, sawo tautos sąnariū, ar žmonijos negalima aruodus pripildyti, už juos negalima pačocius statyti ir dwardu pirkinėti; o szitie dalykai guli labiausiai ant szirdies mokintū lietuwiiū; waikai ju jau ne lietuwiai, nekās ju nerisza prie lietuwiiū: jie eis ir dėl naikinimo lietuwystės, kada tame naikinime sau naudą matys. Senowės alkemikai nesykį ir newienas isz ju, iszszžadėjo dėl sawės naudos, newienas isz ju iszszžadėjo ir brangiausio

rodosi daigto dėl žmogaus — meilės moteries ir sawo giminės, dėl sawo tardymu apwertė paskutinį skatiką sawo turtu, mislyjo tiktai iszradimais žmonijai naudą ir mokštui garbę atneszti. Gounod ar Berlioz sawo operose dailai ir per muzykę iszgedodo mums tokį darbininką, Faustą, kuris jau senatwėje pametė Margarėtą, pamatęs, kiek jisai atiduoti žmonijai galėjo, atidawęs jaunystę ir wisas jos linksmybes, ir tiktai tąsyk senatwėje jis pradėjo buntawotiesi, kada jau per wėfu buvo, senatwėje tiktai szaukė pagelbos szėtono, idant galėtu nors kiek paskonėti gerumus, įpatingus jaunystei, už atjauninimą welniui ir duszją užrašzė. Nesakome, kad darbai alkemiku, sawo klaidžiamė už lėjime, butu atneszę naudą mokštui ir žmonijai, bet per tardymus newieną atrado daigtą ir tikrai naudingą. Jei nebutu buwė alkemikai, bene ir sziądien dar nebutu užgimusi iszsiplatinusi ir kitasi kemija. Sziądien lygiai tokiu darbininku dėl naudos mokšto, be peño dėl sawės, nemažai yra, bet nėra ju tiktai tarp lietuwiiū. Apwaikszeziodamas sawo jubilėjū garsus fizijologas Vogt, profesorius prie Genėwos uniwersitėto, be gailiszio paminėjo sawo kažboje, kad jo meile, jo linksmybe ir norais per amžių gywenimo jo, buwo mylimiausiai mokštas. Ar-gi mažai gydotoju darė ant sawės tardymus, newienas isz ju ir gywastį per tai nužudė, nešaukdamas kitokio užmokesnio kaip tiktai, idant jo draugai galėtu žmones gelbėti no myrio. Sziau darbininku wardas per amžius nepražus, bet lietuwiiū ju eilėse nėra. Darbus bankeriū, kurie sziądien milijo-

niską naudą reikia, pirmasis dožis (krach) kaip wėjas pūnksnų nupus be jokios naudos dėl žmonių, šimtus giminių įbraidins į wargus. Nauda ju tikrai sziądieniszka ir ta tikrai dėl sawės, tokie ir darbai daugumo lietuwių; isz ju nebus nei diewui žiburys nei welniui agurkas. Nenaudus musu padėjimas dar ir tuomi, kad bajorai ir aristokratija, mėsčionys ir plutokratija priguli ne prie musu tautos. Kaip neturime tarp sawės darbininku dėl iszminties darbu, taip neturime ir reikalingu turtu dėl pasikėlimo. Iszėmus tai, reikia dar priminti kėaidžius kelus, kokius rodo mums nekurie raszejai užmirszdami, kad norėdami tikrai tarnauti tėwinei turi užmirszti sawo sympatijas ir antipatijas, kad gyvenimas tautu, kaip rodo istorija arba ir etnologija nykstancziu primitywizsku weislu naujose iszlygose gyvenimo, nekenczia szokinėjimu. Negalima su nauda dėl esybės isz mięganczio konserwatizmo westi tautą į radikalizmą, o dar labiau į socializmą. Kaip-gi tarp mięgancziu tą radikalizmą pasėti, kada jie to radikalizmo nesupranta, budami kitokiose iszlygose. Jei radikalizmas gali rastiesi Prancuzijoje ar Walstijose Amerikos, wienok jam dar nėra dirwos Lietuwoje, ar-gi jį iszpuola užmesti Lietuwai Europos su priewarta tarp broļu dar nesuprantancziu naujo mokšto nei jo reikatu. Nors socializmas gali buti sawo uždėjimuose ir ne neprietelingas butybei tautiszko skirtingumo, wienok jo tarptautiszkas budas pats nurodo, kad nėra jo mēriu apgynimas tautystės, o tikrai pati pusė ekonomiszko gyvenimo. Tokiame tautiszkame margumyne lietuwiu skirtingumas su ką tik dar gemancziu susipratimu tiesiok galėtu nuskęsti dar greicziaus negu prie sziądykszczios priespaudos, kur prispaustieje pasiremia ant asabiszko nepajudinamo turto. Tamsus tarptautiszkas proletarijatas darbininku negali buti apgynėju skirtingumo lietuwytės, nės jame ekonomiszkos naudos nematys, o tautiszku jieszkiniu patsai neturi, ir tarp lietuwiu tie ideatai wos-wos užginė. Tokie kelai, man rodosi, ne į szwiesą ir iszganymą tautystės weda. Dėlto tamsi naktis guli ant musu gyvenimo, tamsybėje randasi reikatai tautystės, mažai yra norincziu mięganczius isz miego kelti, mažai kas nori nupuofusią ir puofanczią tautiszką dwasę žadinti, nės dėlto neužtenka kolojimu ir keiksmu netaip į musu gyvenimą žiurincziu, kaip tai mēs norėtumėme. Jei baigusiu augszcziausius mokštus lietuwiu rasiesi mažiausiai apie 1000 (baweik skaitlus didesnis ne kaip tarp broļu łatwiu), tai pritinka pakłauti, kokią-gi jie naudą dėl sawo tėwynės atneszė, kur ju darbai dėl lietuwytės? dėl tautos, isz kurios patys pacina; koki jė paweiklą paduoda tiems, kurie neturi taip augszto mokšto, arba kaip mokina mylėti tėwynę paczius tamsius ukininkus arba ir sawo tėwus? Isz nekuriu rasztiszku darbu matome, kad gydytojai raszo poezijas, kurioms greicziaus pritikt rankrasztyje rasti wietą kromelyje dėl apwyniojimo pardawinėjamo swiesto, arba garsina lingwistizskus isztyrinėjimus, kurie taip pritinka prie ruscziai tiriamos lingwistikos kaip kumstis prie nosies. Betikiai tuomi pacziu turėtu mokinti apie prisakymus tikėjimo, o teologai garsinti fizjologizskus isztyrinėjimus Hux-

ley, Vogto, Virchowo, arba girti rasztus Renano ar Sympolskio; jaunoms mergaitėms liktu wieta rasztyti rankaknyges apie akuszeriją, o apsakraszėms arkywizskos žinios isz istorijos! Atmetę wienok juoką pakłauskiame, kur-gi darbai tikrai moksliszki, apie kuriuos ruscziai butu galima paszneketi? rasiesi kompilacijos, newiso isz kritiszku szaltiniu, o be reikato jieszkotum tikrai moksliszku isztyrinėjimu, kurie per kritiką perėiti galėtu.

Kam-gi palikti nesziuojimą szwiesos tarp lietuwių? gali musu waldytojams ir ju mokslawietėms už musu piningus łaikomoms, gali penėtiems musu kruwiu uždarbiu walstijos mokintojams, atėjusiems dėl atsipenėjimo pas mus no Wolgos, Irtyszso ar Lenos? Taip prigulėtu pagal prisakymus teisybės, jei tuos prisakymus priimti norėtu tie waldytojai; bet ar-gi pasielgimai tu waldytoju nerodo mums užtenkancziai, kokios jie teisybės łaikosi ir kaip jie rupinasi apie reikatus szwiesos? Jau cėsoriszkas ukazas 1827 m. draudzia priimti waikus walszczioniu lietuwiu netiktai į augsztesnes, bet ir į widutiniszkas mokslawietes; walszczionys norinti peržengti szi ukazą buvo priwersti permaintyti walszczioniszką lietuwiszką prawardę ant bajoriszkos lenkiszkos, už ką nesuprantanti to łauko padėjimo szios dienos raszejai ta p kaltina lenkus. Cėsorius Aleksandras II iszwalninęs walszczionis atwėrė placziai wartus mokslawiecziu ir dėl szios dalies sanariu walstijos. Ketwirtdalis amžiaus dar neperėjo no tos geradarytės cėsoriaus, o jau prie sunaus szio walszczioniu geradėjo minystras apszwietimo szimet iszsiuntinėjo cirkulariszką paliepiną kuratoriams moksliszku apigardu, kuriame wėl waikus walszczioniu, neturtėlu, mėsčioniu (tiems seniaus ir prie ukazo 1827 m. wartai mokslawiecziu buvo atwertii), darbininku, neapszwiestu, wėl nebeįdžia į gimnazijas ir progimnazijas, drausdamas ir moksliszkos draugystėms neszti medegiszką pagėbę waikams tokiu tėwu. Augsztesnes wėl mokslawietės palengwa priiminės waikus tiktai isz tu moksliniu apigardu, kuriose jos randasi, su atmetimu waiku isz kitu apigardu, arba apreiszkia linkmę pasidaryti palengwa mokslawietėms paskirtomis tiktai dėl wieszpataujanczios gentės su paszalinimu swetingentiszku gaiwažu walstijos. Lietuwoje no užgrėbimo garsaus Wilniaus uniwersitėto nėra sziądien nei jokios augsztesnės mokslawietės, o wyresnybė nenori pawelyti uždėti ir už piningus gywentoju, kaip rodo prieszinimasi atidarymui Teknologiszko Instituto Wilniuje, dėl kurio piningus sudėjo gywentojai Lietuwos. Bene tuos piningus musu kruwinos procos waldytojai musu nori padowanoti kałmukams dėl statymo cerkwiu, ar jais apdowanoti ar papirkti dėl sawo pažiuru bułgarus? Wiskas yra galima, nuskriaustiems ir rugoti nepawelyta, kadangi wisus sawo neteisingumus moka iszteisinti, nors kartais juokingai gana. Russkij Kurjer neseniai aiszkino priezastį iszwežimo isz Warszawaos artistiszku figuru į Petrapilę ir Lublino Dominikonu kningyno, teisindamas tą dalyką tuomi kad girdi Warszawa ir Lublinas tai tik skrytmėsčiai, kuomet Peterburgas sostapilė, kur atwažiuoja isz wisu krasztu turistai, tai reikia mat

pasigirti ir wogtais daigtais. Wienok tasai laikrasztis užmirsza, kad gywentojai tos sostapilės nėkuomi neprisidėjo prie įrengimo to kningyno ar pastatymo iszwežtu figuru isz Saksu Sodo, kuris nėra sodu rėdo ar karaliskuz, bet sodu mėsto. Bene ir piningai Lietuvos ant apszwaistos dalyku sudėti lygiai reikalingi Petrapilei dėl pasigyrimo swetimiems turistams, kaip wyresnybė wogti ir skriausti moka. Tegul skriaudžiamieji pasiskųs — tuomet generol-gubernatoriai gali baisias sztropas dėl ju padėti, kaip tai stojosi su lenkiskais laikraszcziais už rasztis perleistus cenzura priesz wokiską pajacą Tanti cirko Salamonskio. Jog wyresnybė nenori tiekti apszwaistą dėl lietuwiu, rodosi geriausiai aiskina tas dalykas, kad nepawelyja tarp lietuwiu gywenti lietuwiszkai intelligencijai, kad draudžia lietuwiszkas prelekcijas, kningas ir wiską, kas galėtu platinti apszwaistą. Isz sumazintu ir mažinamo skaitlaus esanzciu mokstawietuz, kurioms prigulėtu buti sėtoju szwiesos, nematome spindulu szwiesos; jos nemokina teisybės moksliszkos ir gywenimo. Mokstawietės uždėtos per wyresnybę lygiai už jos piningus, surinktus daugume lietuwiu ar kitu swetintauzcizu, kaip ir laikomosi už pningus swetintauzcizu, bet užziurėjime waldžiu esanzcios (kitokios nepawelytos), ažuot platinimo teisybės moksliszkos ir szwiesos, yra tai wietos dėl auginimo sawwalės ir begėdystės; moksliszka teisybė jose jima paskutinę wietę: jos yra drauge pjowenes dwasės ir iszminties žmonių, kartuwes žmogiszkos wertybės, mokintojos melo, weidmainyštės, nusiziaininimo, szaltinis neteisybės ir neteisingumo. Mokintojai jose yra drauge myniotajais prisakymu diewu ir gywenimo. Ne mokstas ir szwiesa eina paskui ju, bet tamsa; žmogus ten mokintas turi pawirsti į automatą ar gywuolį be sawo mislies, be sawo pažwatgu, be jokio noro, iszėmus tiktai fizjologiszkus norus, kuriuos toje pjowenėje mislies mokintojai negali isznaikinti. Wisi kelai dėl platinimo tarp lietuwiu szwiesos yra užstabdyti waldžiomis; kaip senowėje baisus Attila kalbėjo: kur arklųs mano koją pastatys, ten ir žolė augti neturi, tą patį galėtu pasakyti ir 'russliję diejatel' Lietuvosje. Žiurėdami į wiską, kas dedasi pas mus, su baimė klausiamo: kur-gi pas musu waldytojus jieszkoti szirdį, ar-gi jie jos su wisu neturi, ar welniai pragaro ją rusams atėmė, ar-gi jie žmonės ant paweizdos diewu swertwi be žmogiszku jausmu? Jausmai szirdies tai dowana Diewu, tai gwarantija teisybės; kur tu jausmu nėra, ten negali buti ir teisybės. Ar-gi juos butu szėtonas sutwėręs, kaip kalba alzatai apie atsiradimą ant žiamės wokiecziu, duodamas ir rusams du piķwu, kuriu nėku negalima pasotinti? Užgrėbė Lietuvos apszwaistos turtus, jais apdowanojo ir apdowanoja tiktai rusiszką tautybę, nors tie turtai ne jos sudėti ir ne ant josios reikažu, nors iszėmus rusus ir lietuwiu yra sąnariais walstijos, nesza lygias sunkenybes dėl jos reikažu, isz ko naudotiesi ta pati walstija draudžia. Rusiszki laikraszcziai garsina, kad Lietuvosje wisos pradinės ir walstinės mokstawietės turi apwersti į cerkwiszkas stacziatiksiskas tikėjimo, kuriu užziurėjimas bus pawestas komisijoms isz: mitropolyto kaipo prezidento, wieno popo

wikarijo, gūbėjo moksliszkos apigardos, rektorius dwasiszkos stacziatikiu seminarijos ir inspektorius pradiniu mokstawiecziu. Tokiu budu pati mokstawietė kaip ir jos užziurėjimas guli wisiszka rankose mokintoju ir garsintoju swetimo mums tikėjimo. Tokia mokstawietė gali tik mōriu turėti ne szwiesą, bet tikėjimiszką propogandą ir nutautinimą swetimu gaiwatu. 'Wileniskij Wiestnik' labai pyksta ant nekuriu raszto (wardo jo nerodo), bauginanczio lietuwius priesz rusiszką mokstawietę; wienok tiki laikrasztis, kad ir Lietuvosje teisybė pergalės tamsą. Mēs lygiai geidžiame ir laikme to laimingo laiko, kada teisybė pergalės tamsą, kada nebus reikalo bauginati sawo wientauzcizius norais wyresnybės, kada į tuos ju norus galėsime žiurėti su wisu užsitikėjimu; bet randame, kad Wiestnikui nepitinka mus mokinti teisybės, nės negali jos mokinti tasai, kuris pats jos nesupranta ir neiszpažįsta, kuris mums tiktai prisakymus sawo noru garsina, nors tie wisiszka neteisingi. Ne kas sziądien kaip liepėjai Wiestniko mynioja teisybę, jie patys mums ją atėmę; sugražinimo jos mēs meldžiame, kur mums melsti galima, nės namie ir meldimai mums yra uždrausti, sudėję rankas ir puolę ant kėlu praszome musu waldytoju, o liepėju Wiestniko: redde quod debes! bet iki sziučiaik praszėme be iszklausymo!

Szwiesos ne no waldowu rusu mums laikti, bet ją reikia remti ant darbu musu pacziu; wyresnybė ją mums draudžia ir reikažu jos užgina, bet ir mēs patys, musu intelligencija, nedarome czionai wisoko, ko prigulėtu laikti. Ažuot rodyto kėlu į szwiesą ir szwietimo, daugelis isz ju mokina kolotiesi ir keiktiesi žodžiais greicziaus tinkancziais karcziamoje, o ne eilėse kningos ar laikraszczio; tabiausiai kad skaitytojas skaitydamas tokius keiksmus ir nepažindamas keikto raszto negali ir žinoti, ar tasai prieszininkas tikrai keiksmą užsipelnė. Tokie asabiszki keiksmai ir kolojimai nežinant už ką, musu publicistikoje gal wadinasi garsiu wardu polemikos. Tokiu-gi polemiku netik tarp kulturiszku tautu, bet nepaklysimė sakydami, kad nēkur ant szwieto. Nei pas Botokuhus ar Papuus, rastiesi negali. Wietoje iszreiszkimo kłaidžiojimu prieszininko, musu raszėjai trumpina sau szi darbą garsindami pastatynes gywenimo prieszininko. Kitur tokia polemika wadinasi denuncijacija, ir jos nėra garsinamos laikraszcziuose.

Kada kitos tautos randasi dienos szwiesoje, kitos lygiai kaip ir mēs nesawaldiszkos, kurioms ranka waldytoju szwiesą nori uždengti, randasi jau parycziuose, o daugelis tarp tokiu (dowanos mums 'Wienybė') ir newerioniu, kuriems jei dar neužtekėjo Auszra, tai wienok ir tie jau gali pasigirti nors szwiesa mėnesio sawo naktiję gywenimo; mums wienok kaip ir nekurioms nykstanzioms tautoms dar nežiba szwiesa, mēs miegame tamsybėse nakties, kada nekada rankomis per miegą kručiname, kumscziujame szale gulinti be priezasties, idant tiktai parodyti, kad dar neiszmirėme; kas skaudžiausia, kad nėra galima sakyti, idant naktis musu nors į rytu pusę butu palinkusi. Darbai dėl szwiesos nerodo, kad mēs nors prie žiburio balanu dirbtumėme, bet gywybė

musu labiaus panėsi ant szokinėjimo miegeiwu arba gužinėjimo, ne kaip ant jaučiančio, mantancio ir suprantancio darbą žmogaus. Kad szwiesa mums yra reikalinga, nėks rodosi užginti negali, bet newienas gali ktausti, kaip-gi ją ptainti, kaip kelti isz miego brolus, nės waldytojai nenori musu kilimo, jie geidžia miego, idant mus tuomi smarkiaus panciotu, nės su szwiesa žmogus palauja buti galwiju, lenkiančiu sprandą priesz spaudėją, su szwiesa gema jautimas žmogiszko wertingumo ir maisztaš priesz neteisingumą ir gywuoliszką pasielgimą. Jei wyresnybė mums szwiesą draudžia, tai draudžia neteisingai, o ar-gi galima, ar priguli dairytiesi į neteisingus draumus? dėl musu jie szwiesos nenori daleisti, bet ji dėl musu gywenimo yra neatbutinai reikalinga, taip kaip reikalingas walgis, nėks to negali uždrausti kaip negali uždrausti walgyti, nors dėl iszpildymo szio reikalo reikėtu slapstytiesi po rusius ir giriu tankumus. Tegul tiktai musu mokintojai, musu intelligencija dirba dėl apszwaistos, tegul krutina mieganczius brolus, tegul pradės tarnauti sawo tautystei, nors toji, iszėmus meilę, sawo tarnams sziaudien negali duoti medegiszkos naudos, užtekės ir dėl musu saulelė, užžibės szwiesa, kurios no užgimimo nematėme, tegul tiktai ranka mokintoju žibina ir szwieczia tamsybėje, tegul tiktai nepawydi spindulo szwiesos sawo brolams, nės szwiesa tai twirtybė ir galybė tautu lygiai skaitlingu ir sawwaldiszku kaip smulkiu ir prispautu. Užtekėk saulelė ir dėl musu mieganczius tautos, neduok mums pražutil **Fiat lux!**

Szernas.

WILNIAUS TAUTA.

I.

Tu, Lietuwa, tu mielausia,
Tu-gi szirdis mano esi,
Tu dumojims man skaudžiausias,
Jog tu wargus piktus neszi!
Kad galėcziau, užtūreczian
Tawo wargus, nors kentėczian.
Wisi waikai, kad jaustumėm,
Greitai tawę gelbėtumėm:
Dėlto tawo laimė nyksta,
Kad tarp musu piktai wyksta.
Wieni skaudžiam miegė, miegam,
Swetimtaucziais regint wirstam,
Sawo tautos prieszais liektam
Ir siratos jos užmirsztam.
Nors isz miego kiti bundam,
Pradedam jau kiek krutėti,
Praszaliecziams sawę skundžiam,
Pikto jau tarp mus girdėti.

II.

Ant, prusokai pirm atbudo,
Kuriu darbai tarp mus pľudo:
Skaitėm laikraszczius su noru,
Bus Lietuwai, sakėm, doru...
Už kiek laiko wėl iszgirėtam,
Kad isz naujo anie mirszta:
Tarpe sawęs ima pykti,
Laikraszcziai ar ima nykti.
Ir Byrutės draugai wysta.

Kuriu skaitlus mislu skystu:
Wienas kitą darbuos stumdo,
Weikalus pradėtus trumdo,
Leidž Lietuwai warguos mirkti,
Tarpe prieszu suwis turpti.
O lietuwai! taip nedaro,
Kas matutei trokszta gero.
Geriaus butu nesibarti,
Bet wien tautos lauką arti,
Kad lietuwai dygtu, augtu,
Ir-gi spēkos greit prilauktu,
Sawo prieszus nugrasinti,
Wėl senutę pamatyti.
Už juriu - mariu lietuwai
Swetimkrasztuosna pribuwę
Twer bendrystę, brolus žadin,
Wisus lipszniai kuopan wadin,
Tiktai Paukszczio nedorybė
Trumdo tautiszką wienybę.
Bet-gi Paukszczio amžius trumpas,
O jo takas labai klumpas:
Panirs dūmbian greitai suwis,
Kaip naujalenkis lietuwis.
Ir mums laikas atsibusti
Sawo brangioje tėwynėj,
Jausti wisiems laiks sukrusti
Musu sunkioje gadynėj:
Praszinėti wyresnybės,
Raszta musu kad grązintu.
Nėks neklauso! nēr teisybės!
Atkartokiam, kad atmintu:
Jei praszyti nepalausim,
Daleidimą kados gausim:
Nėks, neklaubinus, negirdi,
Nors turėtum gerą szirdi.
Tarp žmonelu tartum girdis,
Kad tautystėj deg ju szirdys.
Bet daugumas sawę naiko,
Sawę tikrais lenkais laiko.
Kad wienybėj tauta bustu,
Wisos kibelės nusustu.

III.

Yra tokiu ir kuningu,
Kuriu tewai lietuwninkai:
Mokant antus daug piningu
Pragnaszino darbininkai...
Sunns tėwu nebežino,
Moksle sawę pagadino:
Ant naujalenkiu iszaugo,
Raugin prieszu piktą raugę:
Laužo galwę su lenkyste,
Kaip paminti lietuwystę.
Lenku rzneka jo seklyczioj,
Nors negraži, bet goroja...
Diewu žodžiu trukst bažnyczioj:
Tenai lenkiszka rokuoja
Ne ant naudos duszioms žmoniu,
Bet naujalenkiu dėl poniu,
Kurios keik senuczius tėwus
It Lietuwos medžio diewus;
Jei turetū jos galybę,
Duotu wisiems tą saldzybę,
kad lietuwai wisi nyktu,
Wisi lenkais greitai liktu.
Ant, lietuwai dwasėj mirszta

Ir-gi dievą jau primirszta,
Nebegirdž juk mokslo dievo,
Netur dwasiszko sau tėvo:
Kunings keik wien lietuwytę,
Daugum garsino lenkystę.
Kunings toks ne iszganymui,
Tiktai žmoniū prapuolimui.

O Lietuwa, motin mano!
Kada tawc wargams gana?
Tawo waikai kenczia badę;
Užtarti jie kame rado?
Konsistoriu pradžioj lanko,
Iszplėsdami akis, ranką,
Kuningo meldž lietuwininko,
Diewo tikro darbininko.
Konsistorius ju negirdi,
Bet parodo piktą szirdi.
Toks lietuwiu padėjimas,
Toks ir dangaus igyjimas.

O brolukai, melskiam Dievą,
Sawo amžinąjį tawą,
Idant maldos iszklausytu,
Dangaus wadus pristatytu,
Musaip kas pamokslus tartu,
Su mums eitu dangun kartu.
Kol hetuwio neturėsmė,
Tawęs, diawe, nemylėsmė:
Lenkiszka mės nepažystam,
No tekiu pamokslu wystam.
Taigi, diewe, prisiusk wadę,
Kurs mus dangun westi žada,
Kurs hetuwiszka iszmano
Ir aweles geru gano.
Mės nenorim tokio tėvo,
Lenkiszka kurs garbin dievą:
Kaip pamokslu nesuprantam,
Nedorybėn greit atkrentam.

(Tolaus bus.)

GROMATA ISZ SUWAĖKU RĖDYBOS.

No 157 Wil. Wiestniko 1886 m. p. Wolters trumpai raszo apie gyvenimą J. Juskewyczius; pagirdamas abelnai to žmogaus darbus, jis kaip gerą jo darbą primena dar szitą: „J. Juskewyczius pirmas pabandė wartoti maskoliszkas raides lietuwiszkoje kalboje, žinomoje jo kningelėje 'Lietuwiszkos žmoniū dailos', iszwerstoje maskoliszka ir iszduotoje 1867 m." Na ką, wyrucziai, ar ne tikrai teisuus žmogus; juk jis tik tikrą atsitikimą pasakė, bet neapsigaukite! Dažinojė wisą atsitikimą, dažinosite ir tai, kad Wolterio žodžiuose yra daug melo; reikia žinoti, kad J. Juskewyczius kaip galėdamas rupinosi, kad waldžia pawelytu jam atspausdinti tą kningelę lotyniszkomis raidėmis, o ne maskoliszkomis, bet kadagi waldžia nepawelyjo, jis norėdamas szitą gero padaryti atspausdino gudiszkomis raidėmis; pagal žodžius-gi p. Wolterio iszeina, kad J. Juskewyczius pats, nepriwerstas, sawo noru taip padarė: ozia tai ir melas. Pamėginęs syki spaudinti lietuwiszkas kningas gudiszkomis raidėmis, J. Juskewyczius jau kitu sawo lietuwiszku rasztu nespaudino, iki Kazaniaus uniwersitėtas, o paskiaus Akademija netiko juos atspaudinti lotyniszkomis raidėmis

No. 197 Wil. Wiestniko p. Wolteris raszo: „Maskoliszką abėcėlę reikia wartoti lietuwiszkuose rasztuose jau ir delto, kad prastam žmogui lietuwiui butu lengwiaus iszismokinti maskoliszką 'gramota'. Daugybė žmoniū bežiami-

ninku turi nuolat waziuoti i widuri Maskolijos, bet žmogus, nemokantis walstijos kalbos, negali nei tikėtiesi rasti uždardi Peterburge arba Maskwoje". Matai, skaitytojai, koks geras žmogus; jis rupinasi ir apie medegiszšką lietuwiu buwi; bet wėl neapsigauk! Reikia žinoti, kad i Maskwą ir i kitus Maskolijos krasztus prasti lietuwiui suwis newažiuoja ant uždardu; Maskwoje yra prastu lietuwiu, bet labai mažai ir tai tik tie, kurie liko ten iszsitarnawę karumenėje; i Peterburgą, tiesa, waziuoja prasti lietuwiui, bet ir ten yra tik keli szintai [žiurėk Auszroje]. Lietuwos žmonės netik ką newažiuoja i Maskoliją uždardinti, bet nei newažiuos, nės ten jie negali tikėtiesi rasti uždardi; Maskolijos ukininkai labai neturtingi ir turi jieszkoti uždardu; už tatau kur tiktai gali rasti uždardi Maskolijoje, ar mėstuose ar szaip kur, wisur pilna maskolu darbininku: ju priwėža ir i Lietuvą, taip antai dabar ju pilna Kaune. Ant gūdo lietuwiui ir bijosi waziuoti i Maskoliją: Lietuwoje nėra beweik lemto urėdninko maskolaus, kuris nuolat su žmonėmis turi reikalus; žmonės matydami wis tik tokius maskolus, labai blogai mislyja ir apie wisus; tiesą pasakius, maskolai wisi beweik ne kenczia kataliku, už tai musu žmogui labai negerai gywenti tarp maskolu. Kas kitas Amerikoje; ten nežiuri ant tikėjimo, ten gali dar gauti uždardi, už tai gana daug musu žmoniū waziuoja i tą szali. Jėb p. W. pasako, kad lietuwiams reikia mokintiesi angliszka ar wokiszka, nes daug ju kelasi i Ameriką, tai dar kas kitas. Asz pripažystu, kad lietuwiams naudinga ir maskoliszka mokėti, bet ne del tos priezasties, kaip sako p. W., ir tai tik tuokart, kada lietuwiszka gerai mokės. — P. Wolteris sako, jog delto, kad lengwiaus butu lietuwiu iszmokti maskoliszka, reikia iwesti maskoliszkas raides ir i lietuwiszkus rasztus; taigi pagal iszmonę to lyg mokinto žmogaus maskolai, kad ju jaunuomenei butu lengwiaus iszmokti graikiszka ar lotyniszka, turi dėl jos ir maskoliszkus rasztus raszyti graikiszkomis ir lotyniszkomis raidėmis. Kiek czia proto, tesprendžia pats skaitytojas.

Tolaus tame pacizame numeryje p. W. kalba. „Žmogus, prałobęs per paskutinius 20 metu, mokinosi ant seniai spaudintu maldu kningu ir rupinosi elgtiesi taip, kaip ponai, o tie žmones nežino, kad pas juos yra metrasztis, raszytas gudiszkomis raidėmis, taip pat gudiszka lietuwiszkas statutas ir tt." Czia jau tik juokai, ir gana! Tokią kwailę szleką gali sznekėti tiktai tokie mokinti vyrui kaip p. Wolteris. Jis matote stebisi, kad Lietuwos žmonės (prasti) nežino kokio ten metraszezio paraszyto gudiszka ir pawadinto kas-žin dėlko 'lietuwiszku metraszeziu' (litowskaja lietopiš); tuomi tarpu wisur metraszezius skaito tik nekurie mokinti vyrui, ir gali buti, kad pats p. W. neskaitė nei wieno gudiszko metraszezio. Apie tai, kad žmogus prałobo per szituos 20 metu W. jokios aiszkios žinios nepaduoda; asz taip pat neturiu, už tai asz apie tai nekalbėsiu; pridursiu tik szitai: maskolu waldžia taip elgėsi per szituos 20 metu Lietuwoje, kad suwis negalėjo padėti žmonėms prałobti: ji neduoda žmonėms apsiszwiesti, nės uždraudė lietuwiszkus rasztus, moksluycziuose waikai beweik nėko gero neiszmoksta, mokestys taip pat nemažos, uždrausta tapė waikams žmonies kabintiesi i widutiniszka ir augsztesni mokstą ir tt.

No. 256 p. W. paduoda nuomones koku ten lietuwiu apie raszymą lietuwiszku kningu maskoliszkomis raidėmis; wienas isz tu sako: „Žmonės nemokėdami maskoliszka, neskaitys tokiu liet. kningu; ant galo tie, kurie ir moka, szalinasi no tu kningu, o tai delto, kad prasti žmonės labai konserwatiszki (t. y. laikosi to, prie ko priprato) ir tt." Kitas lietuwis, kuri p. Wolteris laiko už iszmintingą žmogū ir kuris pasiraszė Gento Lithuanus, „natione Rus-

sus (Lietuwiszkos giminės, rusiszkos tautos — turi būti toks lietuvis kaip Muraszka) sako: „Dėl raidžių sulaukyti platinimą apszwaistos tarp lietuviu gali norėti tik žmogus siauru pažiuru, arba toks, kuris mislyja apie lenkiszka dalyką. Bet pagulėtina, kad ir iszmingesni lietuviui... laikosi dar tos nuomonės, kad maskoliszkos raidės netinka lietuwiszkai raszlawai“. Toliau tas lietuvis geidžia, kad atsirastu Maskolijoje toks lietuviu burelis, koki turėjo 'Auszra', kuris atmestu seną nuomonę ir priimtu maskoliszkas raides. Wolteris-gi no sawęs priduria, kad toks lietuviu burelis esąs, bet jis dar per silpnas ir negalęs atstovėti priesz gerai organizuotą lenkiszka spaudą. Su antruoju lietaviu, kuris jau natione Russus ir kuris labai aiskiai sawo norus apreiskė, man nėra ką nei kalbėti; teprasmenga tokie lietuviui, kurie tik lizdą gadina. Wolteris-gi, asz turiu pasakyti, kad jis wél neteisybę kalba; tiesa yra jau daug apszwiestu lietuviu Maskolijoje ir jie dar silpni, bet czia suwis dabar jau nekalti lenkai, nės ir juos waldžia užžiuri; czia kalti daugiausia maskolai ir patys lietuviui, kad jie dar lenkinasi; daugiausiai, sakan, kad patys maskolai, nės jie wiską mums uždrandė: uždrandė spaudinti kningas, neduoda wietu mums Lietuwoje, isz mokslinycziu iszwijo musu kalbą ir weja musu waikus it. Tokio burelo lietuviu, koki turėjo 'Auszra', Maskolijoje nebus, iki waldžia nedaleis mums to, ko mės reikia laujame; bet toks burelis atsiras ar Prusuose ar Amerikoje; patys lietuviui žinoma nesikeis ten, bet jie ten gywens sawo misl, mis ir dwasiszkais darbais.

No. 197 W. dawadziodamas, kad reikia kuomi greiciausiai spaudinti ir platinti liet. kningas, spaudintu maskoliszkomis raidėmis, itaisyti kningynus ir tt., tarp kitu priezasziu, isz kuriu kelas asz jau priminiuu, dar priduria ir szita, kuri gana teisinga: „Mėginimas, anko jis, galutinai itaisyti už piningus Maskolijos lietuviu laikraszti kylanacios Lietuwo Tilžeje nepasisėkė ir pasibaigė neseniai. Paskutinis jo rėdytojas iszleidė ant jo daug piningu ir parodė lietuviams, kad abejotina, ar galima bus toliu wartytą dalyką“. Czia W. taip pat newiską, kas reikia, pasakė; jis turėjo dar pasakyti, dėlko 'Auszra' užgeso, bet szitai jis užtylejo, už tai asz pasakysiu. 'Auszra' užgeso labiausiai dėlto, kad maskolu waldžia nedawė jai platiniesi Lietuwoje. Bet czia kalpi ir lietuviui, nės nedaug isz musu buvo tokiu, kurie nesigalėjo skatika ir rupinosi, kad tik 'Auszra' neužgestu. Dabar wisi gali isz musu ty cziotiesi, o tokie, kaip p. Wolteris, tiesiok spjauo i akis, kad mės negalime nei wieno gero laikraszcio iszleisti. Paimus dabar tie, kurie rupinasi apie lietuviu reikalus, yra daugiausiai wis neturtingi, iszėję isz žmoniu, užsilaiko isz uždarbu; atsiranda kaip koks ir isz bajoru ir kuningu, bet tokiu dar nedaug. Taigi pas mus yra gana dwasiszku spēku, kad iszleisti netik wieną laikraszti, bet maža turime piningu; butinai reikia, kad tie, kuriems rupi musu reikalai, wisi nesigalėtų skatiko; taip pat reikia, kad prie tu lietuviu, kurie gali dwasiszkai gawinti Lietuwa, prisidėtu ir tie, kurie turi daugiau turto. Dabar daugumas bajoru ir kuningu prisigėrę dar lenkiszku garu, bet man rodosi, kad, jeigu tie, kuriu gyslose teka lietuwiszkas kraujas, per skatytu anos begėdiszkus žodžius Wolterio, jie tuojaus susiprastu, juos kaip szaltu wandenu apipiltu ir iszwytwisus tuos garus, szirdi jiems suskaustu, kad wisokie p Wolteriai gali jau tycziotiesi isz tos brangios Lietuwo, kurios duoną jie walgo. Wolteris abejoja, o asz suwis ne abejoju, kad lietuviui pasirupins prilaikyti L. Balsą ir 'Auszra', kurią dr. Basanawyczius ketina atgawinti ant nauju metu.

P. Lutas.

MIKAŁOJUS AKIELAITIS.

Dieną 27 rugsėjo pabaigė gywenimą Paryžiuje, gywengs tenai musu wiengentis a. a. Mikalojus Akielaitis.

Mirėsis buvo urėdininku wienoje Paryžiaus Apsergėjimo Draugystės ir užsipelnė wisuotinę paguodoną. Raszinėjo taip-gi korespondencijas i nekurius laikraszcius kaip lenkiszkus taip ir lietuwiszkus. Budamas dar tėwynėje raszinėjo po prawarde 'Chłop z Maryampolskiego' (Mužikas no Marjampclės) arba 'Agrikola' i 'Gazetę Warszawską', kurioje pasirodė su sawo puikiomis korespondencijomis isz Žiamaitijos. Lietuwiszkas korespondencijas randame 'Gazietoje Lietuwiszkoje' ir 'Auszroje'. Isz didesniu jo darbu paminėsimė: 'Elementorių dėl waiku', 'Iszreiszkimas mačdos Wieszpates' ir 'Kwestorius', smagiai skaitomos kningelės po wisą Lietuwa. Isz naujausių darbu mirusiojo mums žinomi yra: 'Rzut oka na starożytność Ladołu Litewskiego' ir 'List otwarty do Niedzwiedzkiego', kuriuose apsireiszkia nepaprastai gili pažintis raszytojo kalbu mokslo (lingwistikos). Rankrasztyje paliko 'Żodyną palyginancziai etymologiszka' lietuwiszkos kalbos, paremtą ant tyrinėjimu sanskritiszkos kalbos. Weikalas jo apie 'Diewaiczius Lietuwo' yra priedu weikalo tokio pat iturio Lelewelo. Županskis padarė isz jo isztraukas ir pridėjo prie tojo autoriaus (tomas V). Apie kitus weikalus mirusiojo neturime sziađien tikru žiniu. Žinome wienok, kad jis yra daug dirbęs dėl atkėlimo numylėtos Lietuwo, ir be abejonės dar newienas swarbus jo darbas atsiras. Žaike paskutinio maisztmečio, kuriame mirusis stropiai darbawosi, iszleidė kelis atsiszaukimus i Lietuwo žmones su paraszu 'Cziuderiszkiu Mikalojus', žinome, kad raszė daug gražiu dainelu, kurias žmonės ir sziađien Lietuwoje dainuoja, bet apie tai neturime platesniu žiniu; tikinėsi, kad su laiku bus wiskas surinkta ir surasta. Lietuwa nustojo didelo darbininko ir karszto tėwynainio. Garbė jo atmincziai!

J. Kainėnas.

3 d. lapkriczio mėnesyje Szenandorio lietuwininkai gawo no mēsto pawelyjimą įrengti wakarinę lietuwiszka mokslinyczia mēsto mokslawietėje ant Centre St. Mokslas prasidėjo 7 d., ir traukiesi kasdien no 7 iki 9 adynai wakare. Mokinama yra raszyti, skaityti, rokuoti, istorija wisatinė, gantos mokslu ir Lietuwo. Lenku kn. Lenarkewyczius iszgirdęs apie tokį lietuviu darbą mėgino i sutramdyti, uždraudamas musu broiams lankyti lietuwiszka mokslinyczia, o liepdamas eiti i

sawo mokyklą, bet musu brolai pasirodė iszmin-tingais ir, priwengdami, kad Lenarkewycziaus mokykloje neatsitiktų taip, kaip tikosi prie mokiniojo Baczkauksko, nepaklausė tuszeziu žodziu, taip kad iszkała ant Centre St. yra perpildyta mokintiniu.

Neseniai mirė Wilkes Barrėje staigiu myriu kuningas unijotu rusinu Zinowius Lachowicz, dar jaunas žmogus. Kn. Wolanskis pargabeno jo lawoną į Szenandorį, kur 6 d. b. m. tapė pašaidotas su didele iszskilme. Dywai tik, kad kuningai kitu tautu neatidawė nei paskutinės garbės tam žmogui, kurs juk turėjo buti pagal ju nuomonę, nės neturėjo nei paczios; kn. Lenarkewyczius net miszparus užsakė ant wężandos pašaidojimo, ir dėlto turėjo džiaugsmą matyti sawo bažnycią wisai tuszezią. — Rusinai paskutiniamė laikė labai pasikėlė, netiktai turi sawo bažnycias, laiko teatriszkas parodas, iszduoda laikrasztį 'Amerika', uždėjo draugystinį kromą, įrengė kningyną, ir taip ant wisu pusiu matyti ju apskrumas. Žinoma kad rusinu kilimas Amerikoje priguli no to, kad juos geru kela weda kn. Wolanskis. Kad tai mės lietuwinai czia tokius kuningus turėti galėtu- mēmė!

WATERBURY. Braziukas su Czernaucku atwaziawusiu isz Szenandorio, o pirma gywenusiu Waterburyje užwedė prową už kokius ten gulėjimus pirm kėlu metu; tai dabar sude atlieka spawėdę isz anu kaleziu, net akys kaista. Gėda ir į butą įeiti, kur tokie lietuwinai gywena. Sunku medį lenkti užaugusį. St.

McKeesporte Pa darbai labai gerai einą, o lietuwiu czia nesiranda, tik keletas naujalenkium paklausu atsako, kad esą palokai ir isz Polsezios, dywai isz tokiu lenku, kad nemoka nei lenkiszka. Gali mokėti ir lenkiszka, bet nepeikk ir sawo kažbos bei tėwynės. K.

Silwestras Simanawyczius Wiljamsburge pa- bėgo no sawo paczios, užtikęs 'dėdę' prie jos. M.

Szenandoryje laikė wienos swobos swodbi- ninkai susipeszė, skaudžiai sumuszė D-tį; net ir moters padėjo pesztiesi! Gražus pasielgimas!

Adresas rėdystės L. Balso yra:

Jonas Szlupas, L. B. 1004, Shenandoah Pa.

LUDWIKO BUINAUCKO

u wos mēsto pajieszkau ir pra- szau, kad jis kuomi weikiausiai duotu žinią, kur jis yra, arba nors kas kitas apie jo buweinę žinodamas tegul pra- nesza, nės yra labai swarbus reikalas. Atraszykite i rė- dystę L. Balso, o asz pasidėkawosiu

JUOZAS ŁASTAUSKAS.

CH. T. RICE,

22 East Centre St. SHENANDOAH Pa.

Mano kromo lankytojai patys žino, kad asz atiduodu geriansią ir pigiansią darbą Szenandoryje. Parduodu laiw- kortes ant geriausiu kompaniju akrotu; pinigns nusiun- cziu pigiansiai ir tikriansiai, ir piningai greicziaus i paskir- tą wietą nueina ne kad per kitus siuncziami.

DOWYDAS FAUST,

No. 120 South JARDIN ST., Shenandoah Pa, yra wyriansias ir seniausias agentas dėl ispiirkimo no ug- nies ir dėl apsergėjimo gywaszio; reprezentawoja geriau- sias ir didžiausias kompanijas. Lietuwininkai norėdami apsisergėti no gywaszio ir no ugnies ateikite pas manę, ir to jus nepasigailėsite.

LIETUWISZKA APTIEKA

M. BREGOWSKIO

67 Forsyth St. New York.

Geriausias liekarstos už pigiansią prekę. Gražus apsiėji- mas, greitas ir geras prigatawylimas receptu. Ligoniams labiausiai lytiszkos ligose yra suteikiama atsakanti patar- mē. Ant aptiekorystos diplomą igijau Kazanės uniwersi- tēte 22 d. grnodžio 1883 m., registrawojausi New Yorke 21 d. gegužio 1885 m. Su paguodone

APTIEKORIUS

M. Bregowsky

67 Forsyth St. NEW YORK.

PAREMKITE, NAMINĘ ISZDARBYSTĄ!

KAIP JUS PASIRENGETE ANT ŽIEMOS?

Ar jums reikia nauju

WIRSZUTINIŲ RUBŲ (OVERCOAT)

ŽIEMINIŲ APTAISU

ar kitu drapanu dėl apsidengimo no galwos iki koju? kurios wisos yra musu pacziu namie padarytos?

Jei taip, garbė musu kaipo wienintelu

PAREDYTOJU WYRU PAGAL NAUJAUSE MADA

walsczijuje Schuylkill yra užtektina gwarantija, kad norint ką nors pirkti apsimoka pirma užėjus pažiūrėti į musu krautuwę.

Preke taworu mes negarsiname.

Kas gero isz pigiu prekiu už blōgą taworą?

Geras pirkinys yra wisumet pigus.

Paduodame geriausius pardawinius. Ranczyjamėsi už gerumą. Tiktai darbininkus prigulinczius prie 'Union' mės turime sawo dirbtuwėse. Ateikite ant apžiuros.

M. ROHRHEIMER,

DRAPANŲ IR NAMINIŲ DAIGTŲ KUPCZIS,

No. 11 N Main St. Shenandoah Pa

W. A. ENGEL, Perdetinis.

HOTELIS LENISZKAS

LEONO ALBERTO KRYGIERIO

16 RIVINGTON ST. NEW YORK.
Krautuwė wyno, alaus ir kitokių gėrimų, podraug Restau-
racija, ir sueigine wieta lietuwiszku draugysziu. Kožną
subatą szwėzios deszros ir kopustai.

O'NEILL BROS.

parduoda naminius daigtus, ir tai pigiausiai wisame wals-
cziuje. Taip-gi turime sakrową skrynucziu ir karstu (gra-
bu), kuriuos mės pigiaus padarome ir ant iszmokesczio
duodame. Namuose Shanks O'NEILL BROS.
MAI. SAREET SHENANDOAH PA.

LENKISZKA APTIEKA

11 DIVISION ST. NEW YORK.

parduoda wisakias gydykles szitos žiamės ir iz swetur
Ligoniams duodama yra patarmė. Specjalisztas paslėptose
ir syfiliszkosse ligose dėl wyru ir motėru. Susisznekama ir
lietuwiszakai. Reikalaujantiems sinoczniu gydykles ir in
farmas. Dr. K. SMAKOWSKI.

MAX REESE,

21 S. Main St. SHENANDOAH.

pardawėjas likieriu ir cigaru, yra podraug WISATINIU
AGENTU dėl wisu garlajiwu Hamburgo, Brėmos ir Ant-
werpos, siunczia piningus i wasas dalis Rusijos, Wingrijos,
Lietuwos ir Lenkijos už pigiausia prekę. Nėkas czia nebus
prigantės. Gywenu pagal banką.

A. OWENS,

18 ir 20 S. Main St. SHENANDOAH PA.

Krautuwė miltu, mėsos, szieno, taip-gi ir kitokių daigtu
tinkancziu prie namu ir stalo. Taip-gi didelė wirtynė pigiu
materiju dėl drapanu. Teisinga woga ir pigiausia wieta
dėl lietuwininku. Eikit ir persikanokite! A. OWENS.

THOMAS SLATTERY,

CZEBATU IR CZEWEERYKU KROMAS

pigiausias mēste. Dėl sulopymo priimu pagal reikalą,
namuose Beddels Brick,

W. CENTRE STREET SHENANDOAH PA.

L. REFOWICH'US

Karalus Drapanu ir Skrybėlu ir Kepuriu, Czebatu ir Cze-
weryku. Wisumet wisą rasite didžiausiu, geriausiu ir
pigiausiu Amerikoje. Wisi pardawinėtojai szneka lietu-
wiszakai ir lenkiszakai. Asz jus aprėdysiu no pado iki gal
wai už \$ 3 iki \$ 20. Škrybėlės no 25 centu iki \$ 3. Cze-
batai no \$ 1.50 iki \$ 4. Patikrinu, kad wisą ant 25 centu
pigiaus parduodu ne kad kas kitas Szenandoryje, nės asz
rundos nemoku už sawo namus. Kam pirkinys nepatiktu,
tegul atnesza atgal ir apmaino ant patinkano, o jei ne, tai
gaus sawo piningus atgal. Žiurėk, kur yra salė dėl
Knights of Labor.

10 S. Main St. SHENANDOAH PA.

ANTANAS WYSZNIUCKAS

žinomas gerai lietuwiams Amerikoje gywena po No.
91 DELANCEY ST. NEW YORK.

laiko AGENTURA, beje parduoda laiwakortes, iszmaino
piningus, parduoda tikietus ant geležinkelu ir tt. už pi-
giausia prekę.

NAUJA KNINGA LIETUWISZKA.

Apgarsinu antru kartu brojams lietuwininkams, kad
iszėjo lietuwiszka kningutė po wardu:

Pamokslai iszminties ir teisybės,

kurią kningą žmonės wadina 'LAPUTE', su gumine drobe
apdaryta Brojai, ten yra graziu skaitymu apie wisokius
žwėris, paukszczius, žuwis ir žmones; skaitant yra galima
paklausti ir gardžiai nusijuokti. Jeigu kuris isz broju
norite, galite gauti dar pas manę; jau pusę iszsiuncziau in
Prusus, kur dar daugiau reikalauja. Kasztuoja 65 centai.

Jonas Paplauekas, 157 Elm st., New York.

Taip-gi galima pirkti pas:

M. J. Andriukaiti, L. B. 286 Shenandoah Pa.

J. Juszkewycziu, 102 W. Pratt st., Baltimore M. D.

L. GOLDIN,

parduodu gorus aptaisus su liemenymis, su skwernais ir
palaidinius aptaisus. Liemuo gerai pritinka. Kelinės yra
in galus platesnės. Geriausias aptaisas parsiduoda už 15
dorėlu, ką wertas yra \$ 20. Turiu geriausias skrėbėles su
placziais dugnais. Marszkiniai dėl wyru, drapanos dėl
waiku, skruistės geriausios wisame mēste; pokakliniai
rakszcziai labai pigus. Ateikite, pirkkite, o linksmus ir
swetki ilgai mano drapanus dėwėsite. L. GOLDIN.

11 SOUTH MAIN ST. SHENANDOAH PA.

KRAUCZISZKAS KROMAS

JONO MIEŁDAŽIO.

Darau uniformas ir kitokias drapanas wisokiom madom;
prekia (czienia) yra nuderinama; drapanos ant orderio.
Draugysziu drapanas galima gauti wisokios mados. Wisas
aptaisus yra padaromas geriausiai.

6 E. CENTRE ST. SHENANDOAH PA.

Adresas dėl telegramu: New York: „CUBIFORM”

Adrosas dėl telegramu: Hamburg; „Anchor”

W. WOLFF

Lietuwlenkiszka KANTORA iszmainos

Su kaucija 18.000 markiū. Patwirtinta Hamburgo Senato.

382 GRAND ULYCZIA, pagal pacztos stotę „B”.

BANKINE KANTORA. NEW YORK.

HAMBURG: BERGEDORFER Str. No. 1, pagal gelžkel-

dwari 'Berlin'. TELEFON No. 1734.

LAIWAKORTES I EUROPA IR ATGAL.

Laiwakortės ant wisu garlajiwu ir pacztawuju laiwu už pi-
giausia prekę. Piningus i Lietuwą, Rusiją, Wokietiją ir tt.
tikru tikriausiai nusunecziamė, taip kad po paranka atsidu-
ria i paskirtą wieta wėliausiai per 12 iki 14 dienu. Wisuose
didesniuose mēstuose Rusijos, Lietuwos ir tt., taip-gi paru-
bežės mēsteluose turime sawo agentus, kurie dėl musu
keleiwu wisą parupina už dyka. Pacztos siuntiniai ir
žobiai iszsiuncziami už pigiausia prekę i wasas dalis szw.eto.

BILETAI dėl wisu GELŽKEIJU Amerikoje.

KANTORA IPIRKIMO PERWEŽAMUJU DAIGTU.

Wisatinė AGENTURA Rusiszkos Draugyslės geležinkelu
mēstiniū ir podraug uostiniū stoczii.